

The Pain of Others: Compassion and Understanding in the Thought of the Sefat Emet

Dena Weiss – weiss@hadar.org

Limmud Festival 2021

Devarim 22:6-7	דברים כב:ו-ז
<p>Should a bird's nest find you by happenstance on the way in any tree or on the ground, chicks or eggs, and the mother is hovering over the chicks or over the eggs, do not take the mother with the children.</p> <p>Send away the mother and you can take the children for yourself so that it will be good for you and you will live a long life.</p>	<p>כִּי יִקְרָא קוֹן צִפּוֹר לְפָנֶיךָ בַּדֶּרֶךְ בְּכֹל עֵץ אוֹ עַל הָאָרֶץ אֲפֹרָחִים אוֹ בִּיצִים וְהָאִם רֹבֶצֶת עַל הָאֲפֹרָחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים לֹא תִקַּח הָאִם עִם הַבָּנִים. שְׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאִם וְאֶת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ לְמַעַן יִטֵּב לָךְ וְהָאֲרָכָת יָמִים.</p>

Devarim Rabbah 6:1	דברים רבה פרשה ו:א
<p>...and why is the baby circumcised at 8 days? Because God bestowed His mercy on him, to wait until [the baby] has enough strength. <u>And just as God's mercy is on people, so is His mercy on animals.</u> From where do we know this? As it says, from the 8th day on...and not only that, but the Holy Blessed One said, don't slaughter it and its child in one day.</p> <p><u>And just as the Holy Blessed One bestowed His mercy on the animals, so He was filled with mercy for the birds.</u> From where do we know this? As it says, should a bird's nest find you by happenstance.</p>	<p>...וְלָמָּה הִתְיַוָּק נְמוּל לְשִׁמוּנָה יָמִים, שְׁנַתֵּן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רַחֲמִים עָלָיו לְהַמְתִּין לוֹ עַד שְׂיֵהָא בּוֹ כַּחוֹ, וְכַשֵּׁם שְׁרַחֲמֵי שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הָאָדָם כִּי רַחֲמָיו עַל הַבְּהֵמָה, מִנֵּין, שְׁנֹאֲמַר (וַיִּקְרָא כב, ז): וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהַלֵּאָה וְגו', וְלֹא עוֹד אֲלֵא שְׁאֲמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (וַיִּקְרָא כב, ח): אֶתוֹ וְאֶת בְּנוֹ לֹא תִשְׁחַטוּ בְּיוֹם אֶחָד. וְכַשֵּׁם שְׁנַתֵּן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רַחֲמִים עַל הַבְּהֵמָה, כִּי נִתְמַלֵּא רַחֲמִים עַל הָעוֹפוֹת, מִנֵּין, שְׁנֹאֲמַר: כִּי יִקְרָא קוֹן צִפּוֹר לְפָנֶיךָ.</p>

Berachot 33b	ברכות לג:
<p>Mishnah: One who says [in prayer], “Your mercy should arrive even to the bird’s nest!” or “Your name should be remembered for good” or “we thank, we thank” - they silence him.</p> <p>Gemara: ...But, what is the reason for [censoring], “Your mercy should arrive even to the bird’s nest!”? Two Palestinian Amoraim argued about this: R’ Yosi bar Avin and R’ Yosi bar Zevida. One said: Because it casts jealousy into creation. And the other said: Because it constructs the Holy Blessed One’s attributes as mercy when they are actually edicts.</p>	<p>מתני' האומר על קן ציפור יגיעו רחמיו ועל טוב יזכר שמך מודים מודים משתקין אותו:</p> <p>גמ'...אלא על קן צפור יגיעו רחמיו מאי טעמא? פליגי בה תרי אמוראי במערבא רבי יוסי בר אבין ורבי יוסי בר זבידא חד אמר מפני שמטיל קנאה במעשה בראשית וחד אמר מפני שעושה מדותיו של הקדוש ברוך הוא רחמים ואינן אלא גזרות</p>

Sefat Emet Ki Teitzei - 1887	תרמ"ז
<p>And indeed it appears that the intent of the Midrash is to establish that God’s mercy extends to all of the creations, as it is written His mercy is on all of his handiwork. The explanation of the idea is that a person has mercy on another person and not on an animal. Because a person doesn’t understand the “mindset” of an animal at all. Therefore a person doesn’t really have compassion inside them for [the animal]. Because the notion of the mindset and the compassion of the animal is not at all understood by the person. And similarly, the angels don't understand the mindset of a person and [people] are like animals to [the angels]. But, Blessed God who knows everything also knows the mindset of the angels and humanity and animals and every single creature. Therefore His compassion is on all of His creations. And</p>	<p>במדרש כשם שנתן רחמיו על האדם כך על הבהמה ועל העוף כו' ומקשים דאיתא במשנה האומר על קן צפור יגיעו רחמיו משתקין אותו. ובגמ' שעושה מדותיו של הקב"ה רחמים ואינם אלא גזירות ע"ש. אכן נראה דכוונת המד' שנתן רחמיו בכל הברואים כדל' ורחמיו על כל מעשיו. פ"י הענין כי האדם מרחם על האדם ולא על הבהמה כי אין האדם יודע ומשיג דעת הבהמה כלל. לכן אין בו רחמנות עלי'. כי אין ענין דעת ורחמנות של הבהמה משגת להאדם. וכמו כן מלאכים אין מבינים דעת האדם ובהמה המה להם. אכן הש"י היודע הכל הוא יודע דעת המלאכים והאדם והבהמה וכל בריאה. לכן רחמיו על כל מעשיו. והש"י יודע כי רחמנות של האם על האפרוחים בענין זה אם תלקח אם על הבנים. וכמו כן אם ישחט אותו ואת בנו ביום א'. ובאמת זה עצמו שהטביע הקב"ה ענין רחמים בכל ברי' במדה ידוע. ואדרבא מחמת אלה המצות שנתן הש"י בבהמה ובעוף מחמת</p>

<p>Blessed God knows that the compassion of a mother[bird] on her chicks in the case of if you were to take the mother with the children. And similarly if you were to slaughter it and its child in the same day. And in truth, God has instilled in the nature of each creature a type of compassion, in a recognized quantity... And this is what it means when it says that they are only decrees, that God decreed that there would be compassion in each creature in a recognized quantity.</p>	<p>זה נמצא בהם ענין זה הרחמים. ובאמת כל קיום הבריאה הוא ברחמים כמ"ש המנהג כו' ובריותיו ברחמים לכן נמצא הרחמים בכל הבריאה ובנ"י שהם עיקר הבריאה הם רחמנים ביותר. אך בכל בריאה יש מן הרחמים כפי גזירתו ית' וז"ש המד' שנתן רחמיו כו'. ובגמ' הפי' מי שאומר שטעם המצוה ע"י שהש"י מרחם על הקן צפור. וזה אינו אדרבא במצוה זו נתן הש"י הרחמים בהציפור עצמו כמ"ש. וז"ש שאינם אלא גזירות שגזר להיות נמצא רחמים בכל ברי' במדה ידוע כנ"ל:</p>
---	--

Sefat Emet Ki Teitzei -1895	תרנ"ה
<p>And one can explain this according to what is written in the book Obligations of the Heart (Bahya ibn Pakuda) in his explanation of what the difference is between God's beneficence to humanity and a person's beneficence to another person. Because [when a person is good to another person] it is all really for his own benefit. Even the rich person who has pity on the impoverished person because the pain of the poor person hurts him, he intends to push off the pain from himself...We have learned from his words that the mercy that God has is not of the same kind as the mercy of a person, because the type of human mercy is not applicable to God. Because everything is from Blessed God and any pain that comes to a person comes from God's ruling. So mercy is not applicable to Him, but rather so God decreed - that the world be conducted with the attribute of mercy. Therefore God is called "Master of Mercy." Because He is not like human beings whose mercy overcomes them. To the contrary! The Holy Blessed One</p>	<p>במדרש כשם שנתן רחמיו על האדם כך על בהמה ועוף כי יקרא קן כו' ומקשין דאיתא במשנה האומר על ק"צ יגיעו רחמיך משתקין אותו ואמרו בגמ' הטעם שעושה מדתיו של הקב"ה רחמים ואין אלא גזירות ונראה לפרש ע"פ מ"ש בס' חובת הלבבות בביאור ההפרש בטובת אלקים על האדם בין טובת איש לאיש שהם הכל לטובת עצמו ואפי' העשיר החומל על הרש מפני שכואב לו צער העני ה"ז מכוון לדחות הצער מעל עצמו ע"ש תחילת שער עבודת הא' למדנו מדבריו כי אין רחמיו של הקב"ה מסוג רחמי אדם כי לא שייך בו ענין הרחמנות של ב"ו שהרי הכל מאתו ית' והצער שמגיע להברי' הכל במשפטו ולא שייך אצלו רחמנות רק שכך גזר הקב"ה להנהיג העולם במדת הרחמים. ולכן נק' הקב"ה בעל הרחמים שאינו כמו ב"ו שהרחמים גוברין עליו לשנות את רצונו. רק אדרבא הקב"ה שליט על הרחמים ונתן רחמיו על הכל וזה עצמו דברי המדרש כשם שנתן רחמיו על האדם כך על הבהמה כנ"ל שהכל גזירה מלפניו. וזה שאומר על ק"צ יגיעו רחמיך נראה שמשוה רחמיו של הקב"ה בסוג רחמי האדם אלא שמפליא לומר שגם על ק"צ הגיע רחמיו וז"ש</p>

<p>controls mercy and He bestows His mercy on everything. And these are the words of the Midrash: Just as God bestowed (placed) His mercy on People so He did to Animals, that everything is a decree from Him.</p>	<p>שעושה מדותיו של הקב"ה רחמים כמדת ב"ו. אבל רחמיו של הקב"ה הם גזירות כמ"ש. ורש"י נדחק לפרש מדותיו מצותיו. ולמ"ש יתכן לפרש כפשוטו שמדותיו עצמם הם גזירות כי חפץ חסד הוא והבן שוב ראיתי מזה בס' צדה לדרך ע"ש:</p>
---	--

Midrash Bereishit Rabbah 22:8	בראשית רבה כב:ח
<p>And who buried him? R' Elazar ben Pedat said: The birds of the sky and the kosher animals buried him. And the Holy Blessed One gave them their reward in the two blessings that we bless over them - one on slaughter and the other on covering the blood.</p>	<p>וימי קברו, אמר רבי אלעזר בן פדת עופות השמים וחיזות טהורות קברוהו, ונתן להם הקדוש ברוך הוא שכרן שתי ברכות שמברכים עליהן, אחת לשחיטה ואחת לקסוי הדם.</p>

